

Kaupunginhallitus 17.08.2026 § 257

§ 257

Lausunto ympäristöministeriölle kansallisesta ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Olsen Saara

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan ympäristöministeriölle laaditun lausunnon kansallisesta ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta.

Käsittely

Cederlöf poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Hallintolaki 28 § 1 mom 7) -kohta).

Nevanlinna Partasen kannattamana teki seuraavan palautusehdotuksen:
"Tämänhetkisessä muodossaan lausunto käsittelee vain yhtä pientä osaa ennallistamisen piiriin kuuluvista laajoista kokonaisuuksista, eli lausunto on toisin sanoen puutteellinen. Lausunnossa ei käsitellä esimerkiksi soiden ja metsäisten elinympäristöjen ennallistamista, eikä perinnebiotooppien, arvokkaiden lintuvesien, lampien ja kosteikkojen ennallistamista. Lausunnossa ei myöskään mainita Espoon tavoitetta luonnon kokonaisheikentymättömyydestä, joka liittyy läheisesti myös ennallistamiseen. Nämä olisi arvokasta saada mukaan lausuntoon. Esitän, että mikäli lausunnon laatimiselle on mahdollista saada lisää aikaa, sitä haetaan ja asia palautetaan uuteen valmisteluun. Mikäli lisää aikaa ei saada, tämä lausunto jää voimaan."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Nevanlinnan ehdollista palautusta koskeva ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska palautusta koskevaa ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että

1

asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että lausunnon antamiselle haetaan lisää aikaa,

2

mikäli lisää aikaa ei ole mahdollista saada, esittelijän ehdotus hyväksytään yksimielisesti.

Selostus

Ympäristöministeriö on pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa kansallisen ennallistamissuunnitelman luonnoksesta. Lausunnot on pyydetty 27.8.2026

mennessä. Linkki lausuntopyyntöön:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=29771194-e7c9-44fb-b396-27ecfc9ca0cb>. Espoon kaupunki on jättänyt lausunnon 7.7.2026 ympäristöministeriön kirjaamoon.

Espoon lausunnossa Kansallisesta ennallistamissuunnitelmasta lausuttiin vain kaupunkiympäristöartiklaan liittyen. Tämän artiklan osalta oli tiedossa, mitä sisältöä ennallistamissuunnitelmaan on tulossa, koska Espoon ympäristöjohtaja on ohjausryhmässä ja kuutoskaupungeilla on lisäksi ollut oma ryhmänsä, jossa sisällöistä on keskusteltu. Lausuntopyyntö tuli nopealla aikataululla kesällä, joten lausunnossa keskityttiin kaupunkiympäristöartiklan kommentointiin.

Taustaa:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta (EU) 2024/1991 julkaistiin 29.7.2024 ja se astui voimaan 18.8.2024. EU:n ennallistamisasetus toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategiaa ja pyrkii osaltaan pysäyttämään luontokadon etenemisen. Asetuksen toimeenpanoa varten jäsenmaat laativat kansalliset ennallistamissuunnitelmat ja toteuttavat tarvittavat esiselvitykset ja vaikutusarviot niiden ennallistamistoimenpiteiden määrittämiseksi, jotka ovat tarpeen asetuksen 4–13 artiklassa säädettyjen ennallistamistavoitteiden saavuttamiseksi sekä unionin yleisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi ottaen huomioon uusin tieteellinen näyttö.

Suunnitelman ensimmäinen luonnosversio on toimitettava EU:n komissiolle syyskuun 1. päivään mennessä. Sen perusteella käynnistyvät keskustelut EU-komission kanssa suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä ja rahoituksesta. Suunnitelma tullaan vielä päivittämään mm. komission palautteen perusteella ennen lopullisen version toimittamista komissiolle syyskuuhun 2027 mennessä eli seuraavan hallituskauden alussa.

Tiivistelmä lausunnosta:

Espoon kaupunki pitää ennallistamisasetuksen ja kansallisen ennallistamissuunnitelman tavoitteita kaupunkiympäristöjen osalta kannatettavina. Kaupunkivihreän ja puuston lisääminen on tärkeää ilmastonmuutokseen sopeutumisen, luonnon monimuotoisuuden sekä asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Toimenpiteiden tulee kuitenkin olla toteuttamiskelpoisia, kustannustehokkaita ja paikallisiin olosuhteisiin sovitettuja. Monet kaupungit, kuten Espoo, toteuttavat jo laajasti kaupunkivihreää tukevia toimia, mutta suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden vaikuttavuus on Espoon kaltaisessa kasvavassa kaupungissa rajallinen. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa esitettyä laajempaa keinovalikoimaa, yksityisten maanomistajien mukaan ottamista sekä valtion tarjoamia rahoitus- ja kannustinjärjestelmiä.

Espoon kaupunki katsoo, että kaupunkien tulee voida itse määrittää latvuspeittävyys tyydyttävä taso. Espoon väestönkasvu ja kaupunkirakenteen tiivistyminen olemassa oleviin keskuksiin ja raideliikenteen varten merkitsevät väistämättä myös viheralueiden ja latvuspeittävyys vähenemistä, vaikka uudet alueet suunniteltaisiin nykyistä vihreämmiksi. Nykyistä latvuspeittävyyttä korkeampi tyydyttävä taso voisi rajoittaa merkittävästi kuntien mahdollisuuksia sovittaa yhteen

maankäytön, ilmaston, luonnon monimuotoisuuden ja kestävän yhdyskuntarakenteen tavoitteita. Liian tiukat vaatimukset UCC- eli kaupunkiekosysteemialueella voivat Espoossa johtaa kaupunkirakenteen hajautumiseen entistä pahemmin. Tyydyttävän tason asettamisessa tulee huomioida myös voimassa oleva kaavatilanne. Ministeriön tulisi huomioida kasvavien kaupunkien tilanne myös valtakunnallista viherpinta-alan tyydyttävää tasoa asettaessaan ja komission kanssa tyydyttävien tasojen viitekehuksesta neuvotellessaan.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Lausunto kansallisesta ennallistamissuunnitelmasta

Oheismateriaali

- Ympäristöministeriön lausuntopyyntö Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta, VN_25123_2024-YM-313
- 1.7.26 Ennallistamissuunnitelman yhteenveto

Tiedoksi